

Hof van Cassatie

LIBERCAS

1 - 2021

AANSPRAKELIJKHEID BUITEN OVEREENKOMST

ALGEMEEN

Algemeen - Vergoeding van schade als gevolg van de gezondheidszorg - Tijdelijke arbeidsongeschiktheid - Aard

Uit de wetsgeschiedenis van artikel 5, 2° van de wet van 31 maart 2010 betreffende de vergoeding van schade als gevolg van gezondheidszorg blijkt niet dat, anders dan uit de door de wet gebruikte bewoordingen volgt, de tijdelijke arbeidsongeschiktheid waardoor het slachtoffer moet getroffen zijn opdat er sprake zou zijn van een voldoende ernstige schade, een volledige of algehele arbeidsongeschiktheid moet zijn (1). (1) Zie deels gelijklopende concl. OM.

7 oktober 2019

C.2019.0093.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.2](#)

AC nr. ...

HERSTELPLICHT

Herstelpllicht - Medeaansprakelijkheid van getroffene - Beoordeling van de uitsluiting van een fout in hoofde van een partij door de rechter

Het arrest dat uitsluit dat een persoon een fout heeft begaan op loutere grond dat de eiseres een fout beging, schendt de artikelen 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek (1). (1) Cass. 20 april 2012, AR C.10.0103.F, C.10.0612.F en C.10.0205.F, AC 2012, nr. 243.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

21 november 2019

C.2018.0538.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.4](#)

AC nr. ...

ADVOCAAT

- Cassatieberoep in strafzaken - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Ondertekening uitsluitend door advocaat-houder van getuigschrift loco de dominus litis zonder dat deze laatste laat blijken dat hij houder is van dit getuigschrift - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep, ingesteld door de raadsman van eiser die optreedt als dominus litis zonder dat deze laat blijken dat hij houder is van het door artikel 425, § 1, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bedoelde getuigschrift en dat enkel wordt ondertekend door een raadsman die optreedt in de plaats van (loco) de dominus litis die wel houder is van dit getuigschrift, is ontvankelijk (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. OM.

8 oktober 2019

P.2019.0317.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.1](#)

AC nr. ...

- Rechten van de mens - Verdrag Rechten van de Mens - Artikel 6 - Artikel 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Advocaat raadsman van de inverdenkinggestelde en van een getuige

Uit de enkele omstandigheid dat een advocaat zowel raadsman was van een inverdenkinggestelde als raadsman van een getuige die werd gehoord tijdens het vooronderzoek en die raadsman desgevallend de ter zake geldende deontologische regels betreffende de strijdigheid van belangen zou hebben overtreden, volgt niet dat het recht op een eerlijk proces van de burgerlijke partij onherroepelijk is miskend; het staat aan de rechter om rekening houdend met het verloop van het strafproces in zijn geheel te onderzoeken of er van een daadwerkelijke miskenning van de rechten van die burgerlijke partij sprake is.

15 oktober 2019

P.2019.0357.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.2](#)

AC nr. ...

BERUSTING

- Afstand van voorziening in cassatie - Na verstrijken van de cassatietermijn

De afstand van het cassatieberoep nadat de termijn voor het instellen van een rechtsgeldig cassatieberoep verstreken is, dient beschouwd te worden als een berusting in de bestreden beslissing; er wordt niet aangetoond dat de afstand ingegeven was door dwaling; aan de intrekking van de afstand kan bijgevolg geen gevolg worden gegeven zodat de afstand van het cassatieberoep moet worden vastgesteld (1). (1) Zie concl. OM.

25 november 2019

C.2017.0398.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.4](#)

AC nr. ...

BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ

INTERNERING

Internering - Interneringsmaatregel opgelegd bij een in kracht van gewijsde getreden beslissing - Wetswijziging tijdens de uitvoeringsfase

Artikel 5.1 EVRM belet niet dat een interneringsmaatregel die is opgelegd bij een in kracht van gewijsde getreden beslissing, definitief is en vanaf dan aanleiding geeft tot een uitvoeringsfase waarop niet dezelfde regels van toepassing zijn als deze die golden voor het opleggen van die maatregel en die bepaling heeft dan ook niet tot gevolg dat een definitief opgelegde interneringsmaatregel niet meer rechtmatig of wettelijk opgelegd is omdat de wet tijdens de uitvoeringsfase wijzigt, waardoor die maatregel in de toekomst niet meer kan worden opgelegd voor het feit waarvoor de betrokkene reeds geïnterneerd is.

8 oktober 2019

P.2019.0953.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.4](#)

AC nr. ...

Internering - Kritiek van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens op het Belgisch interneringssysteem - Objectiviteit medisch verslag - Bestaanbaarheid

Uit de omstandigheid dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens kritiek heeft geuit op het Belgisch interneringssysteem volgt niet dat de psychiaters, verbonden aan de psychosociale dienst van een Belgische gevangenis, geen objectief medisch verslag zouden kunnen opstellen.

8 oktober 2019

P.2019.0953.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.4](#)

AC nr. ...

Internering - Beschikking van de raadkamer over de internering van een inverdenkinggestelde - Hoger beroep

Artikel 14, § 1, Interneringswet verplicht tot het indienen van een grievenschrift bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, telkens wanneer een in artikel 14, § 1, bedoelde instantie of persoon hoger beroep instelt tegen een beschikking van de raadkamer die te oordelen had over een vordering of een verzoek tot internering van de inverdenkinggestelde; het speelt daarbij geen rol of de raadkamer die vordering of dat verzoek heeft ingewilligd, dan wel die vordering of dat verzoek heeft verworpen en vervolgens een andere beslissing heeft genomen en evenmin is het van belang of het gemeenrecht in geval van een hoger beroep tegen die laatste beslissing al dan niet verplicht tot de neerlegging van een grievenschrift.

8 oktober 2019

P.2019.0611.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.2](#)

AC nr. ...

KAMER VOOR BESCHERMING VAN DE MAATSCHAPPIJ

Kamer voor bescherming van de maatschappij - Artikel 82 Interneringswet - Procedure

Artikel 82 Interneringswet regelt enkel de bij de toepassing van de Interneringswet te volgen procedure en heeft dan ook niet tot gevolg dat artikel 7.1 EVRM en artikel 2 Strafwetboek van toepassing zijn op beslissingen van de kamer voor de bescherming van de maatschappij over de definitieve invrijheidstelling van een geïnterneerde; artikel 7 EVRM en artikel 2 Strafwetboek hebben als dusdanig betrekking op straffen en niet op beveiligingsmaatregelen zoals de internering.

8 oktober 2019

P.2019.0953.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.4](#)

AC nr. ...

UITVOERINGSMODALITEITEN INTERNERING

Uitvoeringsmodaliteiten internering - Beoordeling van de geestetoestand van de geïnterneerde en zijn daaruit voortvloeiende maatschappelijke gevaarlijkheid

Uit artikel 66.b Interneringswet volgt dat de beoordeling van de geestetoestand van de geïnterneerde en zijn daaruit voortvloeiende maatschappelijke gevaarlijkheid niet louter gebeurt aan de hand van het feit waarvoor hij werd geïnterneerd, maar ook aan de hand van een geheel van risicofactoren die aan het oordeel van de kamer voor de bescherming van de maatschappij zijn onderworpen.

8 oktober 2019

P.2019.0953.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.4](#)

AC nr. ...

BETEKENINGEN EN KENNISGEVINGEN

ALGEMEEN

Algemeen - Betekening van een beslissing aan het parket - Beoordeling door de rechter

Uit artikel 40, tweede en vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, samen met het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging, volgt dat de partij die tot een betekening aan het parket overgaat van een beslissing, alle in redelijkheid mogelijke stappen moet hebben ondernomen om de woon- of verblijfplaats of gekozen woonplaats van degene aan wie betekend wordt te vinden en deze van de beslissing te informeren en dat een en ander door de rechter wordt nagegaan, onverminderd de eventuele meldingsplicht van degene die betekent (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 40, tweede en vierde lid Gerechtelijk Wetboek

21 november 2019

C.2018.0547.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.7](#)

AC nr. ...

Algemeen - Betekening aan het parket - Gebrek

Bij gebreke hieraan is de betekening aan het parket ongedaan en kan zij geen termijn voor een rechtsmiddel doen lopen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 40, vierde lid Gerechtelijk Wetboek

21 november 2019

C.2018.0547.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.7](#)

AC nr. ...

Algemeen - Betekening aan het parket - Beoordeling door de rechter

De rechter gaat na in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak of deze partij redelijke stappen heeft gezet om deze woon- of verblijfplaats te achterhalen (1). (1) Zie concl. OM.

21 november 2019

C.2018.0547.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.7](#)

AC nr. ...

ALLERLEI

Allerlei - Strafzaken - Verstekbeslissing - Betekening aan de beklagde in persoon door de directeur van de penitentiaire inrichting - Aftekening door de beklagde voor ontvangst - Vermelding van de weigering tot tekenen - Verplichting

Uit artikel 645 Wetboek van Strafvordering volgt niet dat de directeur van een penitentiaire instelling die een verstekbeslissing aan een beklaagde in persoon betekent, deze betekening door de beklaagde moet laten tekenen voor ontvangst dan wel melding moet maken van diens weigering tot tekenen.

- Art. 645 Wetboek van Strafvordering

22 oktober 2019

P.2019.0453.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.3](#)

AC nr. ...

BEWIJS

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Vermoedens - Stelsel van scheiding van goederen - Huwelijkscontract - Clausule inzake verrekening

De clausule in een huwelijkscontract, aangegaan onder het stelsel van scheiding van goederen, dat "bij gebrek aan geschreven rekeningen de echtgenoten vermoed worden de rekeningen die zij wederzijds verschuldigd zijn dag voor dag te hebben vereffend" stelt een vermoeden van verrekening in maar bepaalt niet uitdrukkelijk dat het vermoeden slechts door middel van een geschrift kan worden weerlegd (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1468 en 1469 Burgerlijk Wetboek

14 november 2019

C.2017.0455.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.11](#)

AC nr. ...

CASSATIE

Vernietiging - Omvang - Strafzaken - Strafvordering - Beklaagde en verdachte - Voorlopige hechtenis - Handhaving - Vernietiging van het arrest tot handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet als gerecht op verwijzing - Nieuwe beslissing tot handhaving - Handhaving voor een duur van twee maanden i.p.v. een maand - Vernietiging - Cassatie zonder verwijzing

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling de voorlopige hechtenis van een in verdenking gestelde met schending van artikel 31, § 4, derde lid, Wet Voorlopige Hechtenis handhaaft voor een duur van twee maanden, terwijl de geldigheid van die titel van vrijheidsberoving niet meer dan een maand mocht bedragen, vernietigt het Hof het arrest zonder verwijzing, in zoverre het de voorlopige hechtenis handhaaft voor een duur van meer dan een maand (1). (1) Cass. 7 maart 2018, AR P.18.0227.F, AC 2018, nr. 159.

- Art. 31, § 4, derde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

8 januari 2020

P.2019.1329.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.11](#)

AC nr. ...

BEVOEGDHEID VAN HET HOF

Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Taalgebruik in gerechtszaken - In hoger beroep - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Omstandigheden van de zaak - Aard - Onaantastbare beoordeling - Toepassing - Toezicht door het Hof

Krachtens artikel 23, tweede en vierde lid, Taalwet Gerechtszaken heeft een beklagde die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, in beginsel het recht om de verwijzing te vragen naar een gerecht waar de rechtspleging in het Frans geschiedt, maar de rechter kan wegens de omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op die vraag en aldus het verzoek tot taalwijziging afwijzen indien er objectiveerbare omstandigheden zijn, eigen aan de zaak, die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt; de rechter oordeelt onaantastbaar over het voorhanden zijn van dergelijke omstandigheden en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 7 november 2017, AR P.17.0034.N, AC 2017, nr. 614.

15 oktober 2019 P.2019.0615.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.7](#) AC nr. ...

Bevoegdheid van het hof - Allerlei - Strafzaken - Ontucht en prostitutie - Verhuur van kamers - Abnormaal profijt - Onaantastbare beoordeling door de rechter - Toezicht door het Hof

De strafrechter oordeelt onaantastbaar en voor zover hij aan het begrip abnormaal profijt dat in de wet niet nader is omschreven zijn gebruikelijke betekenis toekent, of de verhuring van kamers met het oog op prostitutie geschiedt met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Cass. 13 april 1999, AR P.98.0898.N, AC 1999, nr. 204.

- Art. 380, § 1, 3° Strafwetboek

22 oktober 2019 P.2019.0487.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.4](#) AC nr. ...

CASSATIEBEROEP

ALGEMEEN - CASSATIEBEROEP IN HET BELANG VAN DE WET -

Algemeen - Cassatieberoep in het belang van de wet - Afstand van voorziening in cassatie - Na verstrijken van de cassatietermijn

De afstand van het cassatieberoep nadat de termijn voor het instellen van een rechtsgeldig cassatieberoep verstreken is, dient beschouwd te worden als een berusting in de bestreden beslissing; er wordt niet aangetoond dat de afstand ingegeven was door dwaling; aan de intrekking van de afstand kan bijgevolg geen gevolg worden gegeven zodat de afstand van het cassatieberoep moet worden vastgesteld (1). (1) Zie concl. OM.

25 november 2019 C.2017.0398.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.4](#) AC nr. ...

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Afstand - Afstand - Afstand van voorziening in cassatie - Na verstrijken van de cassatietermijn

De afstand van het cassatieberoep nadat de termijn voor het instellen van een rechtsgeldig cassatieberoep verstreken is, dient beschouwd te worden als een berusting in de bestreden beslissing; er wordt niet aangetoond dat de afstand ingegeven was door dwaling; aan de intrekking van de afstand kan bijgevolg geen gevolg worden gegeven zodat de afstand van het cassatieberoep moet worden vastgesteld (1). (1) Zie concl. OM.

25 november 2019 C.2017.0398.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.4](#) AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Vermelding van de wettelijke bepalingen waarvan de schending wordt aangevoerd - Niet toepasselijke wet

Het in een cassatievoorziening vermelden van een als geschonden wettelijke bepaling die niet van toepassing is op het geding maar die in identieke bewoordingen de wel toepasselijke en inmiddels opgeheven wetsbepaling herneemt, geeft geen aanleiding tot de onontvankelijkheid van het cassatiemiddel nu deze vergissing geen incidentie heeft op de beoordeling van de gegrondheid ervan (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1080 Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019

C.2018.0600.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.15](#)

AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Vormen - Vorm van het cassatieberoep en vermeldingen - Ondertekening uitsluitend door advocaat-houder van getuigschrift loco de dominus litis zonder dat deze laatste laat blijken dat hij houder is van dit getuigschrift - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep, ingesteld door de raadsman van eiser die optreedt als dominus litis zonder dat deze laat blijken dat hij houder is van het door artikel 425, § 1, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bedoelde getuigschrift en dat enkel wordt ondertekend door een raadsman die optreedt in de plaats van (loco) de dominus litis die wel houder is van dit getuigschrift, is ontvankelijk (1). (Impliciete oplossing). (1) Zie concl. OM.

8 oktober 2019

P.2019.0317.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.1](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Vormen - Vorm en termijn voor memories en stukken - Voorlopige hechtenis - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Memorie in cassatie - Ontvankelijkheid - Verplichting om de memorie aan de inverdenkinggestelde ter kennis te brengen

Het openbaar ministerie, eiser in cassatie, dient zijn memorie, op straffe van niet-ontvankelijkheid, ter kennis te brengen aan de partij waartegen het cassatieberoep is gericht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 18.

- Art. 31 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

8 januari 2020

P.2019.1327.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.10](#)

AC nr. ...

Strafzaken - Termijnen van cassatieberoep en van betekening - Strafvordering - Geen eindbeslissing, toch onmiddellijk vatbaar voor cassatieberoep - Geen eindbeslissing, toch onmiddellijk vatbaar voor cassatieberoep - Voorlopige hechtenis - Regeling van de rechtspleging - Beschikking van de raadkamer tot handhaving van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Hoger beroep van het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaard - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep van het openbaar ministerie is ontvankelijk wanneer het is ingesteld tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart dat het openbaar ministerie heeft ingesteld tegen de beschikking van de raadkamer die, bij de regeling van de rechtspleging, de voorlopige hechtenis heeft gehandhaafd en heeft beslist dat deze voortaan zou worden uitgevoerd onder elektronisch toezicht (impliciete oplossing) (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 18.

- Art. 31, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

8 januari 2020

P.2019.1327.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.10](#)

AC nr. ...

CASSATIEMIDDELEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Vereiste vermeldingen - Vermelding van de wettelijke bepalingen waarvan de schending wordt aangevoerd - Niet toepasselijke wet

Het in een cassatievoorziening vermelden van een als geschonden wettelijke bepaling die niet van toepassing is op het geding maar die in identieke bewoordingen de wel toepasselijke en inmiddels opgeheven wetsbepaling herneemt, geeft geen aanleiding tot de onontvankelijkheid van het cassatiemiddel nu deze vergissing geen incidentie heeft op de beoordeling van de gegrondheid ervan (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1080 Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019

C.2018.0600.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.15](#)

AC nr. ...

DERDENVERZET

- Niet-ontvankelijkheid - Gebrek aan belang

Derdenverzet is slechts niet ontvankelijk wegens gebrek aan belang wanneer het uitgaat van een persoon wiens rechtspositie door de beslissing niet kan worden aangetast (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 1122, eerste lid Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019

C.2018.0571.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.14](#)

AC nr. ...

ECHTSCHIEDING EN SCHEIDING VAN TAFEL EN BED

ALLERLEI

Allerlei - Staat van de personen - Buitenlandse rechtbank - Verstoting - Ontbinding van het huwelijk - Vonnis - Regelmatigheid - Uitwerking in België

De door een buitenlandse rechtbank regelmatig gewezen vonnissen betreffende de staat van de personen hebben in de regel uitwerking in België, ongeacht elke uitvoerbaarverklaring; krachtens de vroegere regeling van het Wetboek IPR worden ze in België evenwel slechts als regelmatig aangemerkt wanneer ze voldoen aan de in artikel 570 Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden; krachtens het tweede lid van die bepaling moet de rechter onderzoeken 1° of de beslissing niets inhoudt dat in strijd is met de beginselen van openbare orde of met de regels van het Belgisch publiekrecht, en 2° of het recht van verdediging werd geëerbiedigd; het gaat om twee onderscheiden en cumulatieve voorwaarden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 671.

16 december 2019

S.2018.0038.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

ENERGIE

- Elektriciteit - Gas - Sociale maximumprijzen - Voorwaarden - Mindervaliden - Tegemoetkoming - Voorschotten

De tegemoetkomingen die overeenkomstig artikel 7, § 4, Wet Tegemoetkoming Gehandicapten als voorschot worden toegekend op schadevergoedingen waarop een gehandicapte aanspraak kan of zou kunnen maken ten aanzien van een derde-aansprakelijke, worden vastgesteld onder dezelfde voorwaarden als de inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming zelf; een voorschot dat als integratietegemoetkoming wordt toegekend moet aldus worden aangezien als een integratietegemoetkoming zoals bedoeld in de artikelen 2 van het ministerieel besluit van 30 maart 2007, houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van elektriciteit aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie en het ministerieel besluit van 30 maart 2007 houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie (1). (1) Zie concl. OM.

7 oktober 2019

S.2018.0061.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.4](#)

AC nr. ...

EUROPESE UNIE

VERDRAGSBEPALINGEN

Verdragsbepalingen - Beginselen - Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie - Eerbiediging van het privé-leven - Informatieonderzoek

Een informaticasysteem zoals bedoeld in artikel 39bis Wetboek van Strafvordering, zoals in 2012 van toepassing, is een systeem voor de opslag, verwerking of overdracht van gegevens; daartoe kan een gegevensbank behoren met de gebruikshistoriek van een website; zo voor een netwerkonderzoek enkel de onderzoeksrechter bevoegd is, gelet op artikel 88ter Wetboek van Strafvordering; vereisen artikel 7 Handvest van de Grondrechten van de EU, artikel 8 EVRM en artikel 22 Grondwet als dusdanig niet dat een informatieonderzoek wordt uitgevoerd door een onderzoeksrechter; artikel 39bis Wetboek van Strafvordering vormt een wettelijke uitzondering op de in artikel 28bis, §3 Wetboek van Strafvordering bepaalde regel dat opsporingshandelingen gesteld onder leiding en het gezag van de bevoegde procureur des Konings geen miskenning mogen inhouden van individuele rechten en vrijheden; bijgevolg vereist een informatieonderzoek geen rechterlijke tussenkomst en impliceert het ontbreken van een dergelijke tussenkomst geen miskenning van het recht op privacy.

5 november 2019

P.2019.0426.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.2](#)

AC nr. ...

Verdragsbepalingen - Algemeen - Verordening 883/2004 - Artikel 85, lid 1 - Aard van de bepaling

Noch uit artikel 85, eerste lid, b, Verordening 883/2004, noch uit de artikelen 1, 3 en 8 van het Haags Verkeersongevallenverdrag volgt dat de verjaring van het vorderingsrecht van een orgaan dat prestaties overeenkomstig deze verordening is verschuldigd en ter zake beschikt over een onmiddellijk recht ten opzichte van de derde die verplicht is de schade te vergoeden, wordt beheerst door het recht van de staat waar het schadeverwekkende feit zich heeft voorgedaan.

25 november 2019

C.2018.0565.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.9](#)

AC nr. ...

GEMEENTE-, PROVINCIE- EN PLAATSELIJKE BELASTINGEN

GEMEENTEBELASTINGEN

Gemeentebelastingen - Gebrek aan handtekening van de gemeentesecretaris - Tegenstelbaarheid van het belastingreglement - Gemeentelijk belastingreglement - Bekendmaking - Wettelijk bewijs - Register - Aantekening

Uit de artikelen 186 en 187 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden volgt dat het enige toelaatbare bewijs van de bekendmaking van een gemeenteverordening of -reglement bestaat uit de aantekening ervan in het register dat de gemeentesecretaris speciaal daartoe in de wettelijk voorgeschreven vormen houdt; de handtekening van de gemeentesecretaris op de aantekening van de bekendmaking is eveneens vereist opdat de bekendmaking regelmatig zou zijn en het belastingreglement tegenstelbaar (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1 en 3 KB 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden

- Artt. 186 en 187 Gemeentedecreet 15 juli 2005

10 oktober 2019

C.2018.0384.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191010.9](#)

AC nr. ...

Gemeentebelastingen - Gebrek aan handtekening van de gemeentesecretaris - Tegenstelbaarheid van het belastingreglement - Gemeentelijk belastingreglement - Bekendmaking - Wettelijk bewijs - Register - Aantekening

Uit de artikelen 186 en 187 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden volgt dat het enige toelaatbare bewijs van de bekendmaking van een gemeenteverordening of -reglement bestaat uit de aantekening ervan in het register dat de gemeentesecretaris speciaal daartoe in de wettelijk voorgeschreven vormen houdt; de handtekening van de gemeentesecretaris op de aantekening van de bekendmaking is eveneens vereist opdat de bekendmaking regelmatig zou zijn en het belastingreglement tegenstelbaar (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1 en 3 KB 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden

- Artt. 186 en 187 Gemeentedecreet 15 juli 2005

10 oktober 2019

C.2018.0384.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191010.9](#)

AC nr. ...

GENEESKUNDE

ALGEMEEN

Algemeen - Aansprakelijkheid buiten overeenkomst - Vergoeding van schade als gevolg van de gezondheidszorg - Tijdelijke arbeidsongeschiktheid - Aard

Uit de wetsgeschiedenis van artikel 5, 2° van de wet van 31 maart 2010 betreffende de vergoeding van schade als gevolg van gezondheidszorg blijkt niet dat, anders dan uit de door de wet gebruikte bewoordingen volgt, de tijdelijke arbeidsongeschiktheid waardoor het slachtoffer moet getroffen zijn opdat er sprake zou zijn van een voldoende ernstige schade, een volledige of algehele arbeidsongeschiktheid moet zijn (1). (1) Zie deels gelijklopende concl. OM.

7 oktober 2019

C.2019.0093.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.2](#)

AC nr. ...

GEZONDHEIDSPOLITIE

OVER DE MENS

Over de mens - Wet Gezondheid Gebruikers van 24 januari 1977 - Artikel 7, § 2bis, 1° en 2° - Verbod op reclame voor tabaksproducten - Uitzondering - Aanbrengen van het merk van een tabaksproduct op affiches - Begrip affiche - Draagwijdte

Een affiche zoals bedoeld in artikel 7, § 2bis, 1° en 2°, Wet Gezondheid Gebruikers, is in zijn oorspronkelijke spraakgebruikelijke betekenis een aanplakbiljet, dit wil zeggen de aanplakking van een boodschap op een papieren drager aan een daarvan onderscheiden wandoppervlak of ook een boodschap die rechtstreeks is aangebracht op een dergelijk wandoppervlak en tevens, in een meer moderne verschijningswijze, een lichtreclame die aan zulk wandoppervlak is gehecht en een affiche wordt verder gekenmerkt door een vlak aanzicht met hoogstens beperkte reliëfschakeringen (1). (1) Zie over het begrip affiche ook R.v.St. 17 mei 2001, arrest 95.575; E. SYX, " Reclamebeperkingen als instrument ter bestrijding van tabaksgebruik", in I. SAMOY en E. COUTTEEL (eds.), Het rookverbod uitbreiden?, Leuven, Acco, 2016, 582-583.

- Art. 7, § 2bis, 1° en 2° Wet 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten

15 oktober 2019

P.2019.0374.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.3](#)

AC nr. ...

Over de mens - Wet Gezondheid Gebruikers van 24 januari 1977 - Artikel 7, § 2bis, 1° en 2° - Verbod op reclame voor tabaksproducten - Uitzondering - Aanbrengen van het merk van een tabaksproduct op affiches in een tabakswinkel - Begrip tabakswinkel - Draagwijdte

Met tabakswinkels als bedoeld in artikel 7, § 2bis, 2°, derde streepje, Wet Gezondheid Gebruikers zijn, behoudens krantenwinkels omdat die traditioneel tabaksproducten verkopen, geen winkels bedoeld die niet uitsluitend tabaksproducten verkopen, ongeacht hun omzetverdeling en noch de wetsgeschiedenis van artikel 7, § 2bis Wet Gezondheid Gebruikers noch enige andere verdrags- of wetsbepaling verplicht om aan het begrip tabakswinkel een meer omstandige uitlegging te geven (1). (1) GwH 30 september 1999, nr. 102/99.

- Art. 7, § 2bis, 2°, derde streepje Wet 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten

15 oktober 2019

P.2019.0374.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.3](#)

AC nr. ...

Over de mens - Wet Gezondheid Gebruikers van 24 januari 1977 - Artikel 7, § 2bis, 1° en 2° - Verbod op reclame voor tabaksproducten - Uitzondering - Aanbrengen van het merk van een tabaksproduct op affiches - Begrip merk - Draagwijdte

Door de vermelding van het merk van een tabaksproduct laat een affiche aan de consument weten dat er in de winkel die ze toont tabaksproducten van dat merk te koop zijn en het betreft zodoende, mits aangebracht aan of in die winkel, een wettelijk toegelaten productpresentatie met reclame voor dat merk; het merk van een product kan worden uitgedrukt als een benaming, tekening, afdruk, stempel, letter, cijfer of vorm van dat product of van de verpakking ervan of elk ander teken dat dient om dat product te onderscheiden, met dien verstande evenwel dat artikel 7, § 2bis, 1° en 2°, derde streepje, Wet Gezondheid Gebruikers, slechts deze uitdrukkingvormen toestaat die kunnen voorkomen op een affiche en daaronder vallen niet de bijzondere productpresentaties die door hun vorm, aanzicht of opstelling vreemd zijn aan het begrip affiche en die derhalve geen toegelaten reclame voor tabaksproducten uitmaken (1). (1) Zie over het begrip affiche ook R.v.St. 17 mei 2001, arrest 95.575; E. SYX, " Reclamebeperkingen als instrument ter bestrijding van tabaksgebruik", in I. SAMOY en E. COUTTEEL (eds.), Het rookverbod uitbreiden?, Leuven, Acco, 2016, 582-583.

- Art. 7, § 2bis, 1° en 2° Wet 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten

15 oktober 2019

P.2019.0374.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.3](#)

AC nr. ...

GRONDWET

GRONDWET 1994 (ART. 1 TOT 99)

Art. 22 - Recht op eerbiediging van het privéleven - Informaticaandoezaking

Een informaticasysteem zoals bedoeld in artikel 39bis Wetboek van Strafvordering, zoals in 2012 van toepassing, is een systeem voor de opslag, verwerking of overdracht van gegevens; daartoe kan een gegevensbank behoren met de gebruikshistoriek van een website; zo voor een netwerkdoorzoeking enkel de onderzoeksrechter bevoegd is, gelet op artikel 88ter Wetboek van Strafvordering; vereisen artikel 7 Handvest van de Grondrechten van de EU, artikel 8 EVRM en artikel 22 Grondwet als dusdanig niet dat een informaticadoorzoeking wordt uitgevoerd door een onderzoeksrechter; artikel 39bis Wetboek van Strafvordering vormt een wettelijke uitzondering op de in artikel 28bis, §3 Wetboek van Strafvordering bepaalde regel dat opsporingshandelingen gesteld onder leiding en het gezag van de bevoegde procureur des Konings geen miskennis mogen inhouden van individuele rechten en vrijheden; bijgevolg vereist een informaticadoorzoeking geen rechterlijke tussenkomst en impliceert het ontbreken van een dergelijke tussenkomst geen miskennis van het recht op privacy.

5 november 2019

P.2019.0426.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.2](#)

AC nr. ...

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE)

GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 159 - Het buiten toepassing verklaren van een vergunning wegens onwettigheid

Het wegens onwettigheid buiten toepassing verklaren van een vergunning in een geding brengt met zich mee dat deze vergunning tussen de partijen in die zaak buiten beschouwing wordt gelaten, waardoor deze geen gevolgen meer sorteert en de rechter er in rechte noch in feite rekening mee mag houden (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 159 De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2019

C.2018.0613.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.8](#)

AC nr. ...

HELING

- Materieel bestanddeel

Voor een veroordeling wegens heling dient vast te staan dat de gehele zaak is verkregen door een misdaad of een wanbedrijf; niet vereist is dat de veroordelende beslissing een nadere omschrijving bevat van die misdaad of dat wanbedrijf (1), dat de dader ervan bekend is of dat de identiteit van de eigenaar van de gehele zaak vaststaat; de rechter oordeelt op grond van de aan tegenspraak onderworpen feiten onaantastbaar of die zaak met zekerheid, dit wil zeggen zonder redelijke twijfel, afkomstig is van een misdaad of een wanbedrijf. (1) Cass. 9 juni 1999, AR P.99.0231.F, AC 1999, nr. 340.

5 november 2019

P.2019.0426.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.2](#)

AC nr. ...

HOGER BEROEP

STRAFZAKEN (DOUANE EN ACCIJNZEN INBEGREPEN)

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Gevolgen - Bevoegdheid van de rechter - Hoger beroep op grieven - Saisine van de appelrechter - Grief over de schuld - Draagwijdte

Indien het appelgerecht ingevolge een verklaring van hoger beroep en de door artikel 204 Wetboek van Strafvordering bedoelde grieven saisine heeft om zich uit te spreken over de schuld aan een bepaald feit, dan houdt dit in dat het noodzakelijk de omschrijving van het strafbare feit heeft te beoordelen aangezien het appelgerecht er steeds toe gehouden is aan het bij haar ter schuldbeoordeling aanhangig gemaakte feit de juiste kwalificatie te geven; de relatieve werking van het hoger beroep van een beklaagde beperkt deze kwalificatieplicht van het appelgerecht niet en verzet er zich dan ook niet tegen dat het appelgerecht een heromschrijving aanneemt die aanleiding kan geven tot een zwaardere straf of aan de door de eerste rechter aangenomen omschrijving een verzwarende omstandigheid toevoegt (1). (1) Cass. 13 november 2018, AR P.18.0360.N, AC 2018, nr. 626; zie over de problematiek van het grievenformulier: Hof van Cassatie van België, Jaarverslag 2017, Larcier, 81-91.

15 oktober 2019 P.2019.0600.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.6](#) AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Hoger beroep tegen een beschikking van de raadkamer over de internering van een inverdenkinggestelde

Artikel 14, § 1, Interneringswet verplicht tot het indienen van een grievenschrift bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering, telkens wanneer een in artikel 14, § 1, bedoelde instantie of persoon hoger beroep instelt tegen een beschikking van de raadkamer die te oordelen had over een vordering of een verzoek tot internering van de inverdenkinggestelde; het speelt daarbij geen rol of de raadkamer die vordering of dat verzoek heeft ingewilligd, dan wel die vordering of dat verzoek heeft verworpen en vervolgens een andere beslissing heeft genomen en evenmin is het van belang of het gemeenrecht in geval van een hoger beroep tegen die laatste beslissing al dan niet verplicht tot de neerlegging van een grievenschrift.

8 oktober 2019 P.2019.0611.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.2](#) AC nr. ...

Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Beslissingen en partijen - Stedenbouw - Herstelvordering - Hoger beroep van het openbaar ministerie tegen vrijspraak

Indien het openbaar ministerie hoger beroep instelt tegen een vrijsprekende beslissing op strafgebied dan houdt dat in beginsel ook in dat de afwijzende beslissing over herstellvordering welke is gesteund op de telastleggingen waarvoor vrijspraak is verleend, behoort tot de saisine van de appelrechter (1). (1) Zie Cass. 5 mei 2009, AR P.08.1853.N, AC 2008, nr. 293.

15 oktober 2019 P.2019.0329.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.1](#) AC nr. ...

HUWELIJKSVERMOGENSSTELSLS

BEDONGEN STELSLS

Bedongen stelsels - Stelsel van scheiding van goederen - Huwelijkscontract - Clausule inzake verrekening

De clausule in een huwelijkscontract, aangegaan onder het stelsel van scheiding van goederen, dat "bij gebrek aan geschreven rekeningen de echtgenoten vermoed worden de rekeningen die zij wederzijds verschuldigd zijn dag voor dag te hebben vereffend" stelt een vermoeden van verrekening in maar bepaalt niet uitdrukkelijk dat het vermoeden slechts door middel van een geschrift kan worden weerlegd (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1468 en 1469 Burgerlijk Wetboek

14 november 2019 C.2017.0455.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.11](#) AC nr. ...

JACHT

- Jachtdecreet - Artikel 6, eerste lid - Jachttijden - Uren waarop kan gejaagd worden -

Uit de bepalingen van de artikelen 2, tweede lid, 3 en 6, eerste lid van het Jachtdecreet volgt dat het verbod van artikel 6, eerste lid, Jachtdecreet enkel betrekking heeft op het doden of vangen of het met dat doel opsporen en achtervolgen van wild in de zin van artikel 3 van dat decreet, waarbij niet vereist is dat daadwerkelijk wild wordt gedood of gevangen maar het voornemen om wild te bemachtigen volstaat; de rechter oordeelt onaantastbaar of de feiten die hij vaststelt een jachtdaad uitmaken als bedoeld in artikel 2, tweede lid, Jachtdecreet (1). (1) L. ULRIX, Jacht, in APR, Gent, Story-Scientia, 1973, 13-19.

15 oktober 2019 P.2019.0406.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.4](#) AC nr. ...

- Jachtdecreet - Artikel 2, tweede lid - Jachtdaad - Draagwijdte

Uit de bepalingen van de artikelen 2, tweede lid, 3 en 6, eerste lid van het Jachtdecreet volgt dat het verbod van artikel 6, eerste lid, Jachtdecreet enkel betrekking heeft op het doden of vangen of het met dat doel opsporen en achtervolgen van wild in de zin van artikel 3 van dat decreet, waarbij niet vereist is dat daadwerkelijk wild wordt gedood of gevangen maar het voornemen om wild te bemachtigen volstaat; de rechter oordeelt onaantastbaar of de feiten die hij vaststelt een jachtdaad uitmaken als bedoeld in artikel 2, tweede lid, Jachtdecreet (1). (1) L. ULRIX, Jacht, in APR, Gent, Story-Scientia, 1973, 13-19.

15 oktober 2019 P.2019.0406.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.4](#) AC nr. ...

- Jachtdecreet - Artikel 3 - Begrip wild - Draagwijdte

Uit de bepalingen van de artikelen 2, tweede lid, 3 en 6, eerste lid van het Jachtdecreet volgt dat het verbod van artikel 6, eerste lid, Jachtdecreet enkel betrekking heeft op het doden of vangen of het met dat doel opsporen en achtervolgen van wild in de zin van artikel 3 van dat decreet, waarbij niet vereist is dat daadwerkelijk wild wordt gedood of gevangen maar het voornemen om wild te bemachtigen volstaat; de rechter oordeelt onaantastbaar of de feiten die hij vaststelt een jachtdaad uitmaken als bedoeld in artikel 2, tweede lid, Jachtdecreet (1). (1) L. ULRIX, Jacht, in APR, Gent, Story-Scientia, 1973, 13-19.

15 oktober 2019 P.2019.0406.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.4](#) AC nr. ...

KOOPHANDEL, KOOPMAN

- Handelsagentuurovereenkomst - Beëindiging zonder opzegging - Bekend feit ter rechtvaardiging

Het feit ter rechtvaardiging van de beëindiging zonder opzegging of voor het verstrijken van de termijn van de handelsagentuurovereenkomst is bekend aan de partij die zich er op beroept wanneer deze omtrent het bestaan van het feit voldoende zekerheid heeft om met kennis van zaken te kunnen beslissen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, eerste lid Wet 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst

14 november 2019 C.2018.0600.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.15](#) AC nr. ...

- Handelsagentuurovereenkomst - Beëindiging zonder opzegging - Bekend feit ter rechtvaardiging - Tijdstip

Het tijdstip waarop de partij zich van het bestaan en de ernst van het feit rekenschap had kunnen geven, noch het gegeven dat een onderzoek ter verkrijging van voldoende zekerheid eerder had kunnen worden ingesteld zijn bepalend om tot laattijdigheid van de beëindiging zonder opzegging te besluiten (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, eerste lid Wet 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst

14 november 2019

C.2018.0600.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.15](#)

AC nr. ...

MINDERJARIGHEID

- Tegemoetkoming - Voorschotten - Sociale maximumprijzen - Elektriciteit - Gas

De tegemoetkomingen die overeenkomstig artikel 7, § 4, Wet Tegemoetkoming Gehandicapten als voorschot worden toegekend op schadevergoedingen waarop een gehandicapte aanspraak kan of zou kunnen maken ten aanzien van een derde-aansprakelijke, worden vastgesteld onder dezelfde voorwaarden als de inkomensvervangende tegemoetkoming of integratietegemoetkoming zelf; een voorschot dat als integratietegemoetkoming wordt toegekend moet aldus worden aangezien als een integratietegemoetkoming zoals bedoeld in de artikelen 2 van het ministerieel besluit van 30 maart 2007, houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van elektriciteit aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie en het ministerieel besluit van 30 maart 2007 houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie (1). (1) Zie concl. OM.

7 oktober 2019

S.2018.0061.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.4](#)

AC nr. ...

- Tegemoetkoming - Bedrag - Vaststelling - Inkomen - Bepaling

Een door artikel 8bis, § 1, van het koninklijk besluit van 6 juli 1987 betreffende de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming beoogde uitkering bedoeld in artikel 7, § 2, van de Wet Tegemoetkoming Gehandicapten is een uitkering die haar grond vindt in een beperking van het verdienvermogen of in een gebrek aan of vermindering van de zelfredzaamheid; hieruit volgt dat alleen de schadevergoeding die of het gedeelte van de schadevergoeding dat bestemd is om een beperking van het verdienvermogen of een gebrek aan of vermindering van de zelfredzaamheid te compenseren, in aanmerking kan worden genomen om het recht op een inkomensvervangende of integratietegemoetkoming vast te stellen (1). (1) Zie concl. OM.

7 oktober 2019

S.2018.0061.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.4](#)

AC nr. ...

MISDRIJF

TOEREKENBAARHEID

Toerekenbaarheid - Rechtspersonen - Rechtspersonen - Opzet - Geen aandacht voor de naleving van de regelgeving bij de bedrijfsuitbating

De rechter kan uit het gegeven dat een rechtspersoon geen aandacht heeft voor de naleving van de regelgeving bij de bedrijfsuitbating, wel degelijk afleiden dat hij wetens en willens en dus opzettelijk heeft gehandeld; bij afwezigheid van daartoe strekkende conclusie dient de rechter die beslissing niet nader met redenen te omkleden.

15 oktober 2019

P.2019.0329.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.1](#)

AC nr. ...

ONAANTASTBARE BEOORDELING DOOR DE FEITENRECHTER

- Jachtdecreet - Artikel 2, tweede lid - Jachtdaad

Uit de bepalingen van de artikelen 2, tweede lid, 3 en 6, eerste lid van het Jachtdecreet volgt dat het verbod van artikel 6, eerste lid, Jachtdecreet enkel betrekking heeft op het doden of vangen of het met dat doel opsporen en achtervolgen van wild in de zin van artikel 3 van dat decreet, waarbij niet vereist is dat daadwerkelijk wild wordt gedood of gevangen maar het voornemen om wild te bemachtigen volstaat; de rechter oordeelt onaantastbaar of de feiten die hij vaststelt een jachtdaad uitmaken als bedoeld in artikel 2, tweede lid, Jachtdecreet (1). (1) L. ULRIX, Jacht, in APR, Gent, Story-Scientia, 1973, 13-19.

15 oktober 2019 P.2019.0406.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.4](#) AC nr. ...

- Strafzaken - Ontucht en prostitutie - Verhuur van kamers - Abnormaal profijt

De strafrechter oordeelt onaantastbaar en voor zover hij aan het begrip abnormaal profijt dat in de wet niet nader is omschreven zijn gebruikelijke betekenis toekent, of de verhuur van kamers met het oog op prostitutie geschiedt met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Cass. 13 april 1999, AR P.98.0898.N, AC 1999, nr. 204.

- Art. 380, § 1, 3° Strafwetboek

22 oktober 2019 P.2019.0487.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.4](#) AC nr. ...

- Taalgebruik gerechtszaken - In hoger beroep - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Omstandigheden van de zaak - Aard - Onaantastbare beoordeling - Toepassing

Krachtens artikel 23, tweede en vierde lid, Taalwet Gerechtszaken heeft een beklagde die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, in beginsel het recht om de verwijzing te vragen naar een gerecht waar de rechtspleging in het Frans geschiedt, maar de rechter kan wegens de omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op die vraag en aldus het verzoek tot taalwijziging afwijzen indien er objectiveerbare omstandigheden zijn, eigen aan de zaak, die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt; de rechter oordeelt onaantastbaar over het voorhanden zijn van dergelijke omstandigheden en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 7 november 2017, AR P.17.0034.N, AC 2017, nr. 614.

15 oktober 2019 P.2019.0615.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.7](#) AC nr. ...

- Verzet - Strafzaken - Ongedaanverklaring - Verzaking door de versteklatende partij aan het recht te verschijnen en zich te verdedigen of haar intentie om zich te onttrekken aan het gerecht - Beoordeling

Uit artikel 6 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat de rechter het verzet maar ongedaan kan verklaren als blijkt dat de partij die in haar afwezigheid werd veroordeeld, heeft verzaakt aan het recht te verschijnen en zich te verdedigen of de intentie had zich te onttrekken aan het gerecht; de rechter oordeelt daar onaantastbaar over en die beoordeling vereist niet noodzakelijk dat vaststaat dat de partij kennis had van de datum van de rechtszitting waarop de zaak zou worden behandeld omdat de rechter de verzaking of de intentie zich te onttrekken ook uit andere gegevens kan afleiden (1). (1) Zie Cass. 27 februari 2018, AR P.17.1074.N, AC 2018, nr. 130, met concl. van advocaat-generaal L. DECREUS.

8 oktober 2019 P.2019.0636.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.3](#) AC nr. ...

ONDERZOEK IN STRAFZAKEN

OPSPORINGSONDERZOEK

Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Zoeking in een informaticasysteem

Een informaticasysteem zoals bedoeld in artikel 39bis Wetboek van Strafvordering, zoals in 2012 van toepassing, is een systeem voor de opslag, verwerking of overdracht van gegevens; daartoe kan een gegevensbank behoren met de gebruikshistoriek van een website; zo voor een netwerkdoorzoeking enkel de onderzoeksrechter bevoegd is, gelet op artikel 88ter Wetboek van Strafvordering; vereisen artikel 7 Handvest van de Grondrechten van de EU, artikel 8 EVRM en artikel 22 Grondwet als dusdanig niet dat een informaticadoorzoeking wordt uitgevoerd door een onderzoeksrechter; artikel 39bis Wetboek van Strafvordering vormt een wettelijke uitzondering op de in artikel 28bis, §3 Wetboek van Strafvordering bepaalde regel dat opsporingshandelingen gesteld onder leiding en het gezag van de bevoegde procureur des Konings geen miskenning mogen inhouden van individuele rechten en vrijheden; bijgevolg vereist een informaticadoorzoeking geen rechterlijke tussenkomst en impliceert het ontbreken van een dergelijke tussenkomst geen miskenning van het recht op privacy.

5 november 2019

P.2019.0426.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.2](#)

AC nr. ...

Opsporingsonderzoek - Opsporingshandelingen - Sociaal inspecteurs - Betreden van arbeidsplaatsen - Beoordeling

De rechter oordeelt onaantastbaar of een door een sociaal inspecteur betreden ruimte een plaats is in de zin van artikel 23 Sociaal Strafwetboek waartoe hij vrij toegang heeft, dan wel een bewoonde ruimte is in de zin van artikel 24, §1, Sociaal Strafwetboek, waarin hij slechts toegang heeft in de gevallen bedoeld door paragraaf 1 van deze bepaling; het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen.

5 november 2019

P.2019.0514.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.3](#)

AC nr. ...

ONDERZOEKSGERECHTEN

- Regeling van de rechtspleging - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzoek om bijkomend onderzoek door de burgerlijke partij - Afwijzing

De kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de regeling van de rechtspleging is ertoe gehouden de conclusie van een burgerlijke partij te beantwoorden waarin wordt gevraagd bijkomend onderzoek te bevelen (1). (1) Zie: Cass. 21 mei 2002, AR P.01.0353.N, AC 2002, nr. 309 met concl. van de H. procureur-generaal du Jardin.

- Artt. 127, 135 en 223 Wetboek van Strafvordering

5 november 2019

P.2019.0530.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.4](#)

AC nr. ...

- Kamer van inbeschuldigingstelling - Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Wettigheidstoezicht op de titel van administratieve hechtenis - Verweermiddel dat de gezondheidstoestand van de vreemdeling aanvoert - Gezondheidstoestand niet verenigbaar met enige maatregel tot uitzetting of vasthouding - Verplichting om op dat verweermiddel te antwoorden

Wanneer de vreemdeling, in zijn ter rechtszitting neergelegde conclusie, uit een door hem neergelegd medisch attest de miskenning afleidt van artikel 74/13 Vreemdelingenwet, een bepaling volgens welke de minister of zijn gemachtigde, bij het nemen van een beslissing tot verwijdering van de onderdaan van een derde land, met zijn gezondheidstoestand rekening moet houden, moet de kamer van inbeschuldigingstelling op dat verweer antwoorden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 16.

- Art. 74/13 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

8 januari 2020

P.2019.1188.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.4](#)

AC nr. ...

- Vreemdelingen - Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Motivering - Overname van de redenen van de vordering van het openbaar ministerie - Recht op een eerlijk proces

Noch een miskenning van het recht op een eerlijk proces noch een schending van een verdragsbepaling of van een wettelijke bepaling kan worden afgeleid uit de loutere omstandigheid dat het onderzoeksgerecht, bij het motiveren van zijn beslissing die het hoger beroep gegrond verklaart dat de Belgische Staat heeft ingesteld tegen een beschikking die het verzoek van de vreemdeling tot invrijheidstelling heeft toegewezen, de redenen van het advies van het openbaar ministerie verklaart over te nemen (1). (1) Cass. 3 juli 2019, AR P.19.0645.F, onuitgegeven; Cass. 23 oktober 2013, AR P.13.1601.F, AC 2013, nr. 544.

- Artt. 71 en 72 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

8 januari 2020

P.2019.1302.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.8](#)

AC nr. ...

- Regeling van de rechtspleging - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzoek om bijkomend onderzoek door de burgerlijke partij - Afwijzing - Motiveringsplicht

Uit artikel 6 EVRM volgt niet dat het onderzoeksgerecht dat zich heeft uit te spreken over de regeling van de rechtspleging verplicht is om te antwoorden op elk detail in de conclusie van een burgerlijke partij die strekt tot het bevelen van bijkomend onderzoek; het volstaat dat het onderzoeksgerecht de partijen de voornaamste redenen laat kennen die hebben geleid tot de beslissing de vraag tot bijkomend onderzoek af te wijzen.

- Artt. 135 en 223 Wetboek van Strafvordering

- Artt. 6 en 127 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

5 november 2019

P.2019.0530.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.4](#)

AC nr. ...

ONTUCHT EN PROSTITUTIE

- Verhuur van kamers - Abnormaal profijt - Bewijs

Artikel 380, § 1, 3°, Strafwetboek dat bestraft hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt met het oog op prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren, vereist niet het bewijs dat de dader kennis heeft van enige uitbuiting.

- Art. 380, § 1, 3° Strafwetboek

22 oktober 2019

P.2019.0487.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.4](#)

AC nr. ...

- Verhuur van kamers - Abnormaal profijt

De strafrechter oordeelt onaantastbaar en voor zover hij aan het begrip abnormaal profijt dat in de wet niet nader is omschreven zijn gebruikelijke betekenis toekent, of de verhuring van kamers met het oog op prostitutie geschiedt met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren; het Hof gaat enkel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden aangenomen (1). (1) Cass. 13 april 1999, AR P.98.0898.N, AC 1999, nr. 204.

- Art. 380, § 1, 3° Strafwetboek

22 oktober 2019

P.2019.0487.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.4](#)

AC nr. ...

- Verhuur van kamers - Voorwerp van het misdrijf - Verplichte verbeurdverklaring

Artikel 382ter, eerste lid, Strafwetboek voorziet in de verplichte verbeurdverklaring van de door artikel 380, § 1, 3°, Strafwetboek bedoelde kamers of andere ruimtes als voorwerp van dit misdrijf overeenkomstig artikel 42, 1°, Strafwetboek zodat deze verbeurdverklaring geen, al dan niet, schriftelijke vordering van het openbaar ministerie vereist en de beklaagde bij zijn verdediging steeds rekening dient te houden met die verplichte verbeurdverklaring; de omstandigheid dat het openbaar ministerie de verbeurdverklaring vordert van deze kamers of andere ruimtes op een andere rechtsgrond doet daaraan geen afbreuk.

- Artt. 42, 1°, 380, § 1, 3°, en 382ter, eerste lid Strafwetboek

22 oktober 2019

P.2019.0487.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.4](#)

AC nr. ...

OVEREENKOMST

EINDE

Einde - Handelsagentuurovereenkomst - Beëindiging zonder opzegging - Bekend feit ter rechtvaardiging

Het feit ter rechtvaardiging van de beëindiging zonder opzegging of voor het verstrijken van de termijn van de handelsagentuurovereenkomst is bekend aan de partij die zich er op beroept wanneer deze omtrent het bestaan van het feit voldoende zekerheid heeft om met kennis van zaken te kunnen beslissen (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, eerste lid Wet 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst

14 november 2019

C.2018.0600.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.15](#)

AC nr. ...

Einde - Handelsagentuurovereenkomst - Beëindiging zonder opzegging - Bekend feit ter rechtvaardiging - Tijdstip

Het tijdstip waarop de partij zich van het bestaan en de ernst van het feit rekenschap had kunnen geven, noch het gegeven dat een onderzoek ter verkrijging van voldoende zekerheid eerder had kunnen worden ingesteld zijn bepalend om tot laattijdigheid van de beëindiging zonder opzegging te besluiten (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 19, eerste lid Wet 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst

14 november 2019

C.2018.0600.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.15](#)

AC nr. ...

RECHT VAN VERDEDIGING

ALGEMEEN

Algemeen - Betekening van een beslissing aan het parket - Beoordeling door de rechter

Uit artikel 40, tweede en vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, samen met het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging, volgt dat de partij die tot een betekening aan het parket overgaat van een beslissing, alle in redelijkheid mogelijke stappen moet hebben ondernomen om de woon- of verblijfplaats of gekozen woonplaats van degene aan wie betekend wordt te vinden en deze van de beslissing te informeren en dat een en ander door de rechter wordt nagegaan, onverminderd de eventuele meldingsplicht van degene die betekent (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 40, tweede en vierde lid Gerechtelijk Wetboek

21 november 2019

C.2018.0547.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.7](#)

AC nr. ...

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Staat van de personen - Buitenlandse rechtbank - Echtscheiding - Verstoting - Ontbinding van het huwelijk - Vonnis - Regelmatigheid - Uitwerking in België

De door een buitenlandse rechtbank regelmatig gewezen vonnissen betreffende de staat van de personen hebben in de regel uitwerking in België, ongeacht elke uitvoerbaarverklaring; krachtens de vroegere regeling van het Wetboek IPR worden ze in België evenwel slechts als regelmatig aangemerkt wanneer ze voldoen aan de in artikel 570 Gerechtelijk Wetboek bepaalde voorwaarden; krachtens het tweede lid van die bepaling moet de rechter onderzoeken 1° of de beslissing niets inhoudt dat in strijd is met de beginselen van openbare orde of met de regels van het Belgisch publiekrecht, en 2° of het recht van verdediging werd geëerbiedigd; het gaat om twee onderscheiden en cumulatieve voorwaarden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 671.

16 december 2019

S.2018.0038.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

RECHTBANKEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Niet verschenen partij - Rechtspleging op tegenspraak

Voor de toepassing van artikel 804, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek dienen beide voorwaarden, namelijk de verschijning en het neerleggen van conclusies, cumulatief te zijn vervuld.

- Art. 804, tweede lid Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019

C.2018.0128.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.12](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Niet verschenen partij - Vorderen van een vonnis op tegenspraak

Het voordeel van artikel 747, §2, zesde lid Gerechtelijk Wetboek vervalt wanneer op deze rechtsdag door geen der partijen een op tegenspraak gewezen vonnis wordt gevorderd en de zaak opnieuw naar de bijzondere rol wordt verwezen.

- zoals van toepassing vòòr de wijziging bij Wet houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie

- Art. 747, § 2, zesde lid Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019

C.2018.0128.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.12](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Exceptie van niet-ontvankelijkheid - Voor te dragen voor elke andere exceptie - Eerste akte van rechtspleging - Meerdere excepties - Toepassing

Aan de verplichting om de exceptie van onontvankelijkheid voor te dragen voor elke andere exceptie of verweermiddel is voldaan wanneer de exceptie wordt voorgedragen in de eerste akte van rechtspleging en vooraleer het debat ten gronde wordt aangegaan, onverschillig in welke volgorde dit gebeurt indien in die akte meerdere excepties worden voorgedragen.

- Art. 14, vierde lid Wet 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen

14 november 2019

C.2018.0128.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.12](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Betekening aan het parket - Beoordeling door de rechter

De rechter gaat na in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak of deze partij redelijke stappen heeft gezet om deze woon- of verblijfplaats te achterhalen (1). (1) Zie concl. OM.

21 november 2019

C.2018.0547.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.7](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Stedenbouw - Inleiden van een herstellvordering - Positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid - Tijdstip van indiening

Het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid dient het inleiden van de herstellvordering vooraf te gaan en uiterlijk voor het sluiten van het debat voor de rechter bij de stukken van de rechtspleging te worden gevoegd, maar dient niet op straffe van onontvankelijkheid reeds bij de akte waarbij de herstellvordering wordt ingesteld te worden gevoegd en samen met het dagvaardingsexploot te worden betekend (1). (1) Zie Cass. 14 november 2019, AR C.18.0190.N, AC 2019, nr. 596.

- Art. 6.1.41, § 6 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Art. 6.1.7 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

28 november 2019

C.2018.0515.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191128.1N.10](#)

AC nr. ...

Burgerlijke zaken - Algemeen - Stedenbouw - Inleiden van een herstellvordering - Positief advies van de Hoge Raad - Tijdstip van indiening

Het positief advies van de Hoge Raad dient het inleiden van de herstellvordering vooraf te gaan en uiterlijk voor het sluiten van het debat voor de rechter bij de stukken van de rechtspleging te worden gevoegd, maar dient niet op straffe van onontvankelijkheid reeds bij de akte waarbij de herstellvordering wordt ingesteld te worden gevoegd (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 6.1.7 en 6.1.41, § 6 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

14 november 2019

C.2018.0190.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.13](#)

AC nr. ...

RECHTEN VAN DE MENS

VERDRAG RECHTEN VAN DE MENS

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Onderzoeksgerechten - Regeling van de rechtspleging - Kamer van inbeschuldigingstelling - Verzoek om bijkomend onderzoek door de burgerlijke partij - Afwijzing - Motiveringsplicht

Uit artikel 6 EVRM volgt niet dat het onderzoeksgerecht dat zich heeft uit te spreken over de regeling van de rechtspleging verplicht is om te antwoorden op elk detail in de conclusie van een burgerlijke partij die strekt tot het bevelen van bijkomend onderzoek; het volstaat dat het onderzoeksgerecht de partijen de voornaamste redenen laat kennen die hebben geleid tot de beslissing de vraag tot bijkomend onderzoek af te wijzen.

- Artt. 135 en 223 Wetboek van Strafvordering

- Artt. 6 en 127 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

5 november 2019

P.2019.0530.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.4](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Veroordeling met uitstel - Probatieuitstel - Vordering tot herroeping - Toepassing

Artikel 6 EVRM is niet van toepassing op de vordering tot herroeping van een probatieuitstel (1). (1) Cass. 6 oktober 2004, AR P.04.0919.F, AC 2004, nr. 461.

- Artt. 14 en 15 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

18 december 2019

P.2019.1125.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191218.2F.6](#)

AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 6 - Art. 6.1 - Recht op een eerlijk proces - Advocaat - Advocaat raadsman van de in verdenkinggestelde en van een getuige

Uit de enkele omstandigheid dat een advocaat zowel raadsman was van een inverdenkinggestelde als raadsman van een getuige die werd gehoord tijdens het vooronderzoek en die raadsman desgevallend de ter zake geldende deontologische regels betreffende de strijdigheid van belangen zou hebben overtreden, volgt niet dat het recht op een eerlijk proces van de burgerlijke partij onherroepelijk is miskend; het staat aan de rechter om rekening houdend met het verloop van het strafproces in zijn geheel te onderzoeken of er van een daadwerkelijke miskenning van de rechten van die burgerlijke partij sprake is.

15 oktober 2019 P.2019.0357.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.2](#) AC nr. ...

Verdrag rechten van de mens - Art. 8 - Zoeking in een informaticasysteem

Een informaticasysteem zoals bedoeld in artikel 39bis Wetboek van Strafvordering, zoals in 2012 van toepassing, is een systeem voor de opslag, verwerking of overdracht van gegevens; daartoe kan een gegevensbank behoren met de gebruikshistoriek van een website; zo voor een netwerkdoorzoeking enkel de onderzoeksrechter bevoegd is, gelet op artikel 88ter Wetboek van Strafvordering; vereisen artikel 7 Handvest van de Grondrechten van de EU, artikel 8 EVRM en artikel 22 Grondwet als dusdanig niet dat een informaticadoorzoeking wordt uitgevoerd door een onderzoeksrechter; artikel 39bis Wetboek van Strafvordering vormt een wettelijke uitzondering op de in artikel 28bis, §3 Wetboek van Strafvordering bepaalde regel dat opsporingshandelingen gesteld onder leiding en het gezag van de bevoegde procureur des Konings geen miskenning mogen inhouden van individuele rechten en vrijheden; bijgevolg vereist een informaticadoorzoeking geen rechterlijke tussenkomst en impliceert het ontbreken van een dergelijke tussenkomst geen miskenning van het recht op privacy.

5 november 2019 P.2019.0426.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.2](#) AC nr. ...

RECHTERLIJK GEWIJSDE

GEZAG VAN GEWIJSDE

Gezag van gewijsde - Burgerlijke zaken - Gezag van gewijsde - Vermoeden - Aard - Toepassing

Het betrekkelijk karakter van het gezag van gewijsde als onweerlegbaar vermoeden tussen partijen belet niet dat de betrokken beslissing bewijswaarde heeft ten aanzien van derden als weerlegbaar vermoeden (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 23 en 1122 Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019 C.2018.0571.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.14](#) AC nr. ...

RECHTSBEGINSELEN (ALGEMENE)

- Recht van verdediging - Betekening van een beslissing aan het parket - Beoordeling door de rechter

Uit artikel 40, tweede en vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, samen met het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging, volgt dat de partij die tot een betekening aan het parket overgaat van een beslissing, alle in redelijkheid mogelijke stappen moet hebben ondernomen om de woon- of verblijfplaats of gekozen woonplaats van degene aan wie betekend wordt te vinden en deze van de beslissing te informeren en dat een en ander door de rechter wordt nagegaan, onverminderd de eventuele meldingsplicht van degene die betekent (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 40, tweede en vierde lid Gerechtelijk Wetboek

21 november 2019 C.2018.0547.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.7](#) AC nr. ...

REDENEN VAN DE VONNISSEN EN ARRESTEN

ALGEMEEN

Algemeen - Medeaansprakelijkheid van de getroffene - Beoordeling van de uitsluiting van een fout in hoofde van een partij door de rechter

Het arrest dat uitsluit dat een persoon een fout heeft begaan op loutere grond dat de eiseres een fout beging, schendt de artikelen 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek (1). (1) Cass. 20 april 2012, AR C.10.0103.F, C.10.0612.F en C.10.0205.F, AC 2012, nr. 243.

- Artt. 1382 en 1383 Burgerlijk Wetboek

21 november 2019

C.2018.0538.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.4](#)

AC nr. ...

GEEN CONCLUSIE

Geen conclusie - Burgerlijke zaken (handelszaken en sociale zaken inbegrepen) - Toerekenbaarheid van de vastgestelde onregelmatigheid - Beoordeling door de rechter

De appelrechters die vaststellen dat de eiseres een gsm-mast heeft geplaatst zonder daartoe over een wettige vergunning te beschikken, dienen, bij ontstentenis van een daartoe strekkende conclusie, niet vast te stellen dat deze onregelmatigheid ook aan de eiseres toerekenbaar is; uit de enkele omstandigheid dat de appelrechters dit niet uitdrukkelijk hebben vastgesteld, blijkt niet dat zij dit niet hebben onderzocht (1). (1) Zie concl. OM.

21 november 2019

C.2018.0613.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.8](#)

AC nr. ...

Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Burgerlijke vordering - Vordering tot nietigverklaring van rechten die voortvloeien uit akten die moeten worden overgeschreven - Voorafgaande inschrijving op het hypotheekkantoor - Ambtshalve onderzoek door de rechter - Ambtshalve vaststelling dat werd onderzocht of de inschrijving was verricht - Verplichting

Artikel 3 Hypotheekwet dat bepaalt dat geen eis strekkende tot vernietiging of tot herroeping van rechten voortvloeiende uit akten, aan overschrijving onderworpen, door de rechter wordt ontvangen, dan na te zijn ingeschreven op de kant der overschrijving van de titel van verkrijging, waarvan de vernietiging of de herroeping gevorderd wordt, en, in voorkomend geval, op de kant der overschrijving van de laatste overgeschreven titel, verplicht de rechter om ambtshalve na te gaan of de burgerlijke rechtsvordering aan de hierin opgelegde vereisten voldoet, maar verplicht de rechter niet, behoudens daartoe strekkende conclusie, om ambtshalve in zijn beslissing vast te stellen dat hij tot dit onderzoek is overgegaan (1). (1) Cass. 13 november 1981, AC 1981-1982, nr. 175.

- Art. 3 Burgerlijk Wetboek - Boek III - Titel XVIII: Voorrechten en hypotheeken. - Hypotheekwet

22 oktober 2019

P.2019.0223.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.1](#)

AC nr. ...

OP CONCLUSIE

Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Conclusiekalender - Replieken van de beklaagden - Draagwijdte

Wanneer de appelrechters een kalender hebben bepaald die conclusietermijnen inhoudt eerst voor alle beklaagden, nadien voor het openbaar ministerie en tenslotte voor eventuele replieken voor alle beklaagden, houdt dit niet in dat deze replieken enkel mochten slaan op de eventuele conclusie van het openbaar ministerie.

15 oktober 2019

P.2019.0452.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.5](#)

AC nr. ...

***Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) -
Onderzoeksgerechten - Regeling van de rechtspleging - Kamer van inbeschuldigingstelling -
Verzoek om bijkomend onderzoek door de burgerlijke partij - Afwijzing***

De kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet over de regeling van de rechtspleging is ertoe gehouden de conclusie van een burgerlijke partij te beantwoorden waarin wordt gevraagd bijkomend onderzoek te bevelen (1). (1) Zie: Cass. 21 mei 2002, AR P.01.0353.N, AC 2002, nr. 309 met concl. van de H. procureur-generaal du Jardin.

- Artt. 127, 135 en 223 Wetboek van Strafvordering

5 november 2019

P.2019.0530.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.4](#)

AC nr. ...

***Op conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) -
Onderzoeksgerechten - Regeling van de rechtspleging - Kamer van inbeschuldigingstelling -
Verzoek om bijkomend onderzoek door de burgerlijke partij - Afwijzing - Motiveringsplicht***

Uit artikel 6 EVRM volgt niet dat het onderzoeksgerecht dat zich heeft uit te spreken over de regeling van de rechtspleging verplicht is om te antwoorden op elk detail in de conclusie van een burgerlijke partij die strekt tot het bevelen van bijkomend onderzoek; het volstaat dat het onderzoeksgerecht de partijen de voornaamste redenen laat kennen die hebben geleid tot de beslissing de vraag tot bijkomend onderzoek af te wijzen.

- Artt. 135 en 223 Wetboek van Strafvordering

- Artt. 6 en 127 Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend op 4 november 1950, te Rome

5 november 2019

P.2019.0530.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191105.4](#)

AC nr. ...

SOCIALE ZEKERHEID

WERKNEMERS

***Werknemers - Onderwerping - Bedrog - Sanctie - Annulering van de bedrieglijke onderwerping -
Naleving van de wettelijke termijn - Onredelijke termijn***

Aangezien de beslissing tot annulering van de litigieuze onderwerping niet wettig laattijdig werd verklaard, miskent het arrest het recht van de RSZ om een bedrieglijke onderwerping te annuleren zolang de termijn van artikel 42, vierde lid, RSZ-wet niet is verstreken, door hem een fout toe te schrijven die enkel is afgeleid uit de overschrijding van een redelijke termijn, waardoor het behoud, door de verweerster, van het voordeel van die onderwerping zou zijn verantwoord (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 672.

16 december 2019

S.2018.0068.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

Werknemers - Onderwerping - Bedrog - Sanctie - Annulering van de bedrieglijke onderwerping

Artikel 42, vierde lid, RSZ-wet vereist, met het oog op de annulering van de onderwerping van een werknemer door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid binnen de daarin bepaalde termijn, niet dat die werknemer op enigerlei wijze heeft deelgenomen aan het bedrog waardoor die onderwerping is aangetast.

16 december 2019

S.2018.0068.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

STEDENBOUW

HERSTEL VAN PLAATS IN DE VORIGE STAAT. BETALING VAN EEN MEERWAARDE

***Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Opleggen van
herstelmaatregelen - Grondslag***

De strafrechter kan enkel herstelmaatregelen opleggen in de gevallen waarvoor artikel 6.2.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, dat de handelingen en omissies opsomt die stedenbouwkundige misdrijven worden genoemd, in strafsancities heeft voorzien.

- Artt. 6.2.1 en 6.3.1, § 1 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

22 oktober 2019 P.2019.0223.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.1](#) AC nr. ...

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Rechtspleging voor de rechter - Inleiden van een herstellvordering - Positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid - Tijdstip van indiening

Het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid dient het inleiden van de herstellvordering vooraf te gaan en uiterlijk voor het sluiten van het debat voor de rechter bij de stukken van de rechtspleging te worden gevoegd, maar dient niet op straffe van onontvankelijkheid reeds bij de akte waarbij de herstellvordering wordt ingesteld te worden gevoegd en samen met het dagvaardingsexploot te worden betekend (1). (1) Zie Cass. 14 november 2019, AR C.18.0190.N, AC 2019, nr. 596.

- Art. 6.1.41, § 6 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Art. 6.1.7 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

28 november 2019 C.2018.0515.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191128.1N.10](#) AC nr. ...

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Rechtspleging voor de rechter - Inleiden van een herstellvordering - Positief advies van de Hoge Raad - Tijdstip van indiening

Het positief advies van de Hoge Raad dient het inleiden van de herstellvordering vooraf te gaan en uiterlijk voor het sluiten van het debat voor de rechter bij de stukken van de rechtspleging te worden gevoegd, maar dient niet op straffe van onontvankelijkheid reeds bij de akte waarbij de herstellvordering wordt ingesteld te worden gevoegd (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 6.1.41, § 6 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

- Art. 6.1.7 Besluit van de Vlaamse Regering 15 mei 2009 houdende coördinatie van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening

14 november 2019 C.2018.0190.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.13](#) AC nr. ...

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelmaatregel - Aard van de maatregel - Openbaar ministerie

De herstelmaatregel is een maatregel van burgerlijke aard, die niettemin onder de strafvordering valt zodat het openbaar ministerie dan ook bevoegd is om inzake de beslissing over de herstellvordering rechtsmiddelen aan te wenden en dit ongeacht of de herstellvorderende overheid zich als procespartij heeft gemanifesteerd (1). (1) Zie Cass. 30 juni 2015, AR P.15.0321.N, AC 2015, nr. 452.

15 oktober 2019 P.2019.0329.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.1](#) AC nr. ...

Herstel van plaats in de vorige toestand - Betaling van een meerwaarde - Herstelmaatregel - Hoger beroep van het openbaar ministerie

Indien het openbaar ministerie hoger beroep instelt tegen een vrijsprekende beslissing op strafgebied dan houdt dat in beginsel ook in dat de afwijzende beslissing over herstellvordering welke is gesteund op de telastleggingen waarvoor vrijspraak is verleend, behoort tot de saisine van de appelrechter (1). (1) Zie Cass. 5 mei 2009, AR P.08.1853.N, AC 2008, nr. 293.

15 oktober 2019 P.2019.0329.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.1](#) AC nr. ...

STRAF

AUTRES PEINES

Andere Straffen - Verbeurdverklaring - Ontucht en prostitutie - Verhuur van kamers - Voorwerp van het misdrijf - Verplichte verbeurdverklaring

Artikel 382ter, eerste lid, Strafwetboek voorziet in de verplichte verbeurdverklaring van de door artikel 380, § 1, 3°, Strafwetboek bedoelde kamers of andere ruimtes als voorwerp van dit misdrijf overeenkomstig artikel 42, 1°, Strafwetboek zodat deze verbeurdverklaring geen, al dan niet, schriftelijke vordering van het openbaar ministerie vereist en de beklaagde bij zijn verdediging steeds rekening dient te houden met die verplichte verbeurdverklaring; de omstandigheid dat het openbaar ministerie de verbeurdverklaring vordert van deze kamers of andere ruimtes op een andere rechtsgrond doet daaraan geen afbreuk.

- Artt. 42, 1°, 380, § 1, 3°, en 382ter, eerste lid Strafwetboek

22 oktober 2019

P.2019.0487.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.4](#)

AC nr. ...

TAALGEBRUIK

GERECHTSZAKEN (WET 15 JUNI 1935)

Gerechtszaken (wet 15 juni 1935) - In hoger beroep - Strafzaken - Verzoek tot verwijzing naar een andere rechtscollege van dezelfde rang - Verzoeker die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt - Omstandigheden van de zaak - Aard - Onaantastbare beoordeling - Toepassing - Toezicht door het Hof

Krachtens artikel 23, tweede en vierde lid, Taalwet Gerechtszaken heeft een beklaagde die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt, in beginsel het recht om de verwijzing te vragen naar een gerecht waar de rechtspleging in het Frans geschiedt, maar de rechter kan wegens de omstandigheden van de zaak beslissen niet in te gaan op die vraag en aldus het verzoek tot taalwijziging afwijzen indien er objectiveerbare omstandigheden zijn, eigen aan de zaak, die maken dat het aangewezen is dat hijzelf de zaak beoordeelt; de rechter oordeelt onaantastbaar over het voorhanden zijn van dergelijke omstandigheden en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord (1). (1) Cass. 7 november 2017, AR P.17.0034.N, AC 2017, nr. 614.

15 oktober 2019

P.2019.0615.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.7](#)

AC nr. ...

TERUGVORDERING VAN HET ONVERSCHULDIGD BETAALDE

- Ten onrechte uit de middelen van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid uitgekeerde prestaties - Wijze van ambtshalve terugvordering - Artikel 1410, § 4, Gerechtelijk Wetboek - Wettelijke schuldvergelijking

De wijze van terugvordering van de ten onrechte uitgekeerde prestaties, zoals bepaald in artikel 1410, § 4, eerste, derde en zesde lid, Gerechtelijk Wetboek, is een vorm van wettelijke schuldvergelijking.

16 december 2019

S.2019.0046.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

- Ten onrechte uit de middelen van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid uitgekeerde prestaties - Wijze van ambtshalve terugvordering - Artikel 1410, § 4, Gerechtelijk Wetboek - Wettelijke schuldvergelijking - Uitstel van betaling

Artikel 1292 Burgerlijk Wetboek, luidens hetwelk uitstel van betaling de schuldvergelijking niet verhindert, sluit uit dat het uitstel van betaling dat de rechter toekent krachtens artikel 1244, tweede lid, Burgerlijk Wetboek, zou beletten, doordat het de opeisbaarheid van een schuld van de schuldenaar uitstelt, dat de vergelijking van die schuld met een schuld van zijn schuldeiser jegens hem kan plaatsvinden ten belope van het verschuldigde bedrag; artikel 1410, § 4, Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt onder welke voorwaarden het onverschuldigde bedrag opeisbaar is, verbiedt bijgevolg de rechter die kennisneemt van het beroep dat de schuldenaar en zijn rechthebbenden kunnen instellen krachtens artikel 1410, § 5, eerste lid, 2°, en vijfde lid, om hun een uitstel van betaling toe te kennen waarvan de termijn de bij wet bepaalde schuldvergelijking voor een nog langere tijd dan de duur van die maatregel schorst (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 673.

16 december 2019

S.2019.0046.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

VALSHEID EN GEBRUIK VAN VALSE STUKKEN

- Geschrift dat zich opdringt aan het openbaar vertrouwen - Beoordeling door de rechter - Criterium - Toepassing

De rechter kan bij de beoordeling of een geschrift zich opdringt aan het openbaar vertrouwen rekening houden met de context waarin dit wordt voorgelegd; een ingebrekestelling van een aanbestedende overheid tot vaststelling van beweerde gebreken in uitgevoerde werken, is krachtens de geldende regelgeving onderworpen aan de tegenspraak van de aannemer, die de vermeldingen ervan kan controleren en betwisten zodat dit geschrift ten aanzien van de aannemer dan ook geen openbaar vertrouwen geniet en buiten het toepassingsgebied valt van artikel 193 en volgende Strafwetboek, wat de waarachtigheid van de hierin opgenomen vaststellingen betreft(1); de omstandigheid dat het geschrift zich in een andere context aan een derde kan opdringen als een beschermd geschrift, doet hieraan geen afbreuk. (1) Zie: Cass. 26 oktober 2010, AR P.09.1662.N, AC 2010, nr. 632.

- Art. 20 KB 26 september 1996 Regie der Gebouwen. - Onteigening

- Art. 193 Strafwetboek

22 oktober 2019

P.2019.0407.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191022.2](#)

AC nr. ...

VERJARING

ALGEMEEN

Algemeen - Verordening 883/2004 - Artikel 85, lid 1 - Aard van de bepaling

Noch uit artikel 85, eerste lid, b, Verordening 883/2014, noch uit de artikelen 1, 3 en 8 van het Haags Verkeersongevallenverdrag volgt dat de verjaring van het vorderingsrecht van een orgaan dat prestaties overeenkomstig deze verordening is verschuldigd en ter zake beschikt over een onmiddellijk recht ten opzichte van de derde die verplicht is de schade te vergoeden, wordt beheerst door het recht van de staat waar het schadeverwekkende feit zich heeft voorgedaan.

25 november 2019

C.2018.0565.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.9](#)

AC nr. ...

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Termijnen (aard, duur, aanvang en einde) - Sociale zekerheid - Werknemers - Onderwerping - Bedrog - Sanctie - Annulering van de bedrieglijke onderwerping - Naleving van de wettelijke termijn - Onredelijke termijn

Aangezien de beslissing tot annulering van de litigieuze onderwerping niet wettig laattijdig werd verklaard, miskent het arrest het recht van de RSZ om een bedrieglijke onderwerping te annuleren zolang de termijn van artikel 42, vierde lid, RSZ-wet niet is verstreken, door hem een fout toe te schrijven die enkel is afgeleid uit de overschrijding van een redelijke termijn, waardoor het behoud, door de verweerster, van het voordeel van die onderwerping zou zijn verantwoord (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 672.

16 december 2019

S.2018.0068.F

[#Type!](#)

AC nr. ...

VEROORDELING MET UITSTEL EN OPSCHORTING VAN DE VER

PROBATIEUITSTEL

Probatieuitstel - Herroeping - Niet-naleving van de voorwaarden - Vordering tot herroeping - Artikel 6 EVRM - Toepassing

Artikel 6 EVRM is niet van toepassing op de vordering tot herroeping van een probatieuitstel (1). (1) Cass. 6 oktober 2004, AR P.04.0919.F, AC 2004, nr. 461.

- Artt. 14 en 15 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

18 december 2019

P.2019.1125.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191218.2F.6](#)

AC nr. ...

Probatieuitstel - Herroeping - Niet-naleving van de voorwaarden - Toepasselijke procedure - Probatiecommissie

Noch uit artikel 12 Probatielwet, dat van toepassing is wanneer de commissie van oordeel is dat ze de bij rechterlijke beslissing gestelde voorwaarden geheel of ten dele moet opschorten, nader moet omschrijven of moet aanpassen aan de omstandigheden, noch uit enige andere bepaling van de Probatielwet volgt dat de in dat artikel bepaalde procedureregeling ook van toepassing is op de procedure tot herroeping van het probatieuitstel wegens niet-naleving van de opgelegde voorwaarden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2019, nr. 680.

- Artt 12, 14 en 15 Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

18 december 2019

P.2019.1125.F

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191218.2F.6](#)

AC nr. ...

VERZEKERING

ALGEMEEN

Algemeen - Schade - Prestaties Verordening 883/2004 - Verjaring - Toepasselijke recht

Noch uit artikel 85, eerste lid, b, Verordening 883/2004, noch uit de artikelen 1, 3 en 8 van het Haags Verkeersongevallenverdrag volgt dat de verjaring van het vorderingsrecht van een orgaan dat prestaties overeenkomstig deze verordening is verschuldigd en ter zake beschikt over een onmiddellijk recht ten opzichte van de derde die verplicht is de schade te vergoeden, wordt beheerst door het recht van de staat waar het schadeverwekkende feit zich heeft voorgedaan.

25 november 2019

C.2018.0565.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.9](#)

AC nr. ...

LANDVERZEKERING

Landverzekering - Verzekeringsovereenkomst - Verzekerde - Grove schuld - Verzekeraar - Ontheffing - Voorwaarde

Uit artikel 62, tweede lid Wet Verzekeringen volgt dat enkel de persoonlijke grove fout van de verzekerde uit de dekking gesloten kan worden en de verzekerde die zelf geen grove fout heeft begaan, gedekt blijft, ook al heeft een andere verzekerde met betrekking tot hetzelfde schadegeval een grove fout begaan.

25 november 2019 C.2019.0051.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.3](#) AC nr. ...

Landverzekering - Eigen vordering van de getroffen tegen de verzekeraar van de aansprakelijke - Verjaringstermijn - Stuiting

Opdat de verjaring van de vordering bedoeld in artikel 34, § 2, Wet Landverzekeringsovereenkomst wordt gestuit, is niet vereist dat de verzekeraar kennis krijgt van de wil van de benadeelde om rechtstreeks van hem schadevergoeding te verkrijgen (1). (1) Artikel 35 Landverzekeringsovereenkomst voor de opheffing ervan door de wet van april 2014.

- Art. 35, § 4 Wet 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst

25 november 2019 C.2018.0408.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191125.3N.6](#) AC nr. ...

VERZET

- Strafzaken - Ongedaanverklaring - Verzaking door de versteklatende partij aan het recht te verschijnen en zich te verdedigen of haar intentie om zich te onttrekken aan het gerecht - Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter

Uit artikel 6 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat de rechter het verzet maar ongedaan kan verklaren als blijkt dat de partij die in haar afwezigheid werd veroordeeld, heeft verzaakt aan het recht te verschijnen en zich te verdedigen of de intentie had zich te onttrekken aan het gerecht; de rechter oordeelt daar onaantastbaar over en die beoordeling vereist niet noodzakelijk dat vaststaat dat de partij kennis had van de datum van de rechtszitting waarop de zaak zou worden behandeld omdat de rechter de verzaking of de intentie zich te onttrekken ook uit andere gegevens kan afleiden (1). (1) Zie Cass. 27 februari 2018, AR P.17.1074.N, AC 2018, nr. 130, met concl. van advocaat-generaal L. DECREUS.

8 oktober 2019 P.2019.0636.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191008.3](#) AC nr. ...

VONNISSEN EN ARRESTEN

BURGERLIJKE ZAKEN

Burgerlijke zaken - Algemeen - Niet verschenen partij - Vorderen van een vonnis op tegenspraak

Het voordeel van artikel 747, §2, zesde lid Gerechtelijk Wetboek vervalt wanneer op deze rechtsdag door geen der partijen een op tegenspraak gewezen vonnis wordt gevorderd en de zaak opnieuw naar de bijzondere rol wordt verwezen.

- zoals van toepassing vòòr de wijziging bij Wet houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijke recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie

- Art. 747, § 2, zesde lid Gerechtelijk Wetboek

14 november 2019 C.2018.0128.N [ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191114.12](#) AC nr. ...

STRAFZAKEN

Strafzaken - Strafvordering - Correctionele rechtbank - Proces-verbaal van de rechtszitting niet gevoegd bij het rechtsplegingsdossier - Draagwijdte

De bepalingen van artikel 10 van de wet van 1 mei 1849 betreffende de politierechtbanken en correctionele rechtbanken en van artikel 190ter Wetboek van Strafvordering zijn in politiezaken en in correctionele zaken niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; het ontbreken van het proces-verbaal van een rechtszitting leidt in die zaken slechts tot de nietigheid van de beslissing indien de regelmatigheid van de gevoerde procedure niet kan worden afgeleid uit de vermeldingen van deze beslissing of uit andere procedurestukken (1). (1) Cass. 4 december 2001, AR P.00.0570.N, AC 2001, nr. 668; Cass. 29 mei 1990, AR 3737, AC 1990, nr. 568; R. DECLERCQ, *Beginselen van Strafrechtspleging*, Kluwer, 2014, nr. 2387.

15 oktober 2019

P.2019.0374.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191015.3](#)

AC nr. ...

VOORLOPIGE HECHTENIS

CASSATIEBEROEP

Cassatieberoep - Regeling van de rechtspleging - Beschikking van de raadkamer tot handhaving van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Beslissing die het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep van het openbaar ministerie is ontvankelijk wanneer het is ingesteld tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart dat het openbaar ministerie heeft ingesteld tegen de beschikking van de raadkamer die, bij de regeling van de rechtspleging, de voorlopige hechtenis heeft gehandhaafd en heeft beslist dat deze voortaan zou worden uitgevoerd onder elektronisch toezicht (impliciete oplossing) (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 18.

- Art. 31, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

8 januari 2020

P.2019.1327.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.10](#)

AC nr. ...

Cassatieberoep - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Memorie in cassatie - Ontvankelijkheid - Verplichting om de memorie aan de inverdenkinggestelde ter kennis te brengen

Het openbaar ministerie, eiser in cassatie, dient zijn memorie, op straffe van niet-ontvankelijkheid, ter kennis te brengen aan de partij waartegen het cassatieberoep is gericht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 18.

- Art. 31 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

8 januari 2020

P.2019.1327.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.10](#)

AC nr. ...

Cassatieberoep - Vernietiging van het arrest tot handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet als gerecht op verwijzing - Nieuwe beslissing tot handhaving - Duur

Het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat, na een cassatiearrest met verwijzing, de voorlopige hechtenis handhaaft, vormt een geldige titel van hechtenis voor een maand te rekenen van de beslissing.

- Art. 31, § 4, derde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

8 januari 2020

P.2019.1329.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.11](#)

AC nr. ...

Cassatieberoep - Vernietiging van het arrest tot handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet als gerecht op verwijzing - Beslissing tot handhaving - Handhaving voor een duur van twee maanden i.p.v. een maand - Vernietiging - Vernietiging zonder verwijzing

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling de voorlopige hechtenis van een inverdenkinggestelde met schending van artikel 31, § 4, derde lid, Wet Voorlopige Hechtenis handhaaft voor een duur van twee maanden, terwijl de geldigheid van die titel van vrijheidsberoving niet meer dan een maand mocht bedragen, vernietigt het Hof het arrest zonder verwijzing, in zoverre het de voorlopige hechtenis handhaaft voor een duur van meer dan een maand (1). (1) Cass. 7 maart 2018, AR P.18.0227.F, AC 2018, nr. 159.

- Art. 31, § 4, derde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

8 januari 2020

P.2019.1329.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.11](#)

AC nr. ...

HANDHAVING

Handhaving - Vernietiging van het arrest tot handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet als gerecht op verwijzing - Nieuwe beslissing tot handhaving - Handhaving voor een duur van twee maanden i.p.v. een maand - Vernietiging - Cassatie zonder verwijzing

Wanneer de kamer van inbeschuldigingstelling de voorlopige hechtenis van een inverdenkinggestelde met schending van artikel 31, § 4, derde lid, Wet Voorlopige Hechtenis handhaaft voor een duur van twee maanden, terwijl de geldigheid van die titel van vrijheidsberoving niet meer dan een maand mocht bedragen, vernietigt het Hof het arrest zonder verwijzing, in zoverre het de voorlopige hechtenis handhaaft voor een duur van meer dan een maand (1). (1) Cass. 7 maart 2018, AR P.18.0227.F, AC 2018, nr. 159.

- Art. 31, § 4, derde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

8 januari 2020

P.2019.1329.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.11](#)

AC nr. ...

Handhaving - Vernietiging van het arrest tot handhaving - Kamer van inbeschuldigingstelling die uitspraak doet als gerecht op verwijzing - Nieuwe beslissing tot handhaving - Duur van de handhaving

Het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat, na een cassatiearrest met verwijzing, de voorlopige hechtenis handhaaft, vormt een geldige titel van hechtenis voor een maand te rekenen van de beslissing.

- Art. 31, § 4, derde lid Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

8 januari 2020

P.2019.1329.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.11](#)

AC nr. ...

REGELING VAN DE RECHTSPLEGING

Regeling van de rechtspleging - Beschikking van de raadkamer tot handhaving van de hechtenis onder elektronisch toezicht - Hoger beroep van het openbaar ministerie - Beslissing die het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Ontvankelijkheid

Het cassatieberoep van het openbaar ministerie is ontvankelijk wanneer het is ingesteld tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaart dat het openbaar ministerie heeft ingesteld tegen de beschikking van de raadkamer die, bij de regeling van de rechtspleging, de voorlopige hechtenis heeft gehandhaafd en heeft beslist dat deze voortaan zou worden uitgevoerd onder elektronisch toezicht (impliciete oplossing) (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 18.

- Art. 31, § 2 Wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

- Art. 429, vierde lid Wetboek van Strafvordering

8 januari 2020

P.2019.1327.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.10](#)

AC nr. ...

VREEMDELINGEN

- Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Wettigheid - Vluchtgevaar - Vaststelling - Niet-naleving van de eerder genomen verwijderingsmaatregelen

De kamer van inbeschuldigingstelling die beslist dat de beslissing tot vrijheidsberoving steunt op de vaststelling van de administratieve overheid dat de eiser zich niet naar de tegen hem genomen verwijderingsmaatregelen voegt, verantwoordt aldus naar recht zijn beslissing dat het vluchtgevaar blijft bestaan.

- Art. 7, derde lid Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

8 januari 2020

P.2019.1302.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.8](#)

AC nr. ...

- Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Wettigheid - Ontstentenis van een minder dwingende maatregel - Vaststelling - Inaanmerkingneming van het vluchtgevaar

Het minder dwingende karakter van de alternatieve maatregel die boven de vasthouding moet worden verkozen, impliceert niet dat dit alternatief minder doeltreffend zou zijn dan de vrijheidsberoving die ze vervangt; wanneer, bijgevolg, het vluchtgevaar of het risico op onderduiken zodanig groot is dat het illusoir is te denken dat de verwijdering zal kunnen plaatsvinden, verbiedt artikel 15.1 Terugkeerrichtlijn niet om, naast het bestaan van dat gevaar, vast te stellen dat er geen andere maatregel dan de vasthouding kan worden genomen om dat gevaar tegen te gaan.

- Art. 7, derde lid Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

- Art. 15.1 Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven

8 januari 2020

P.2019.1302.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.8](#)

AC nr. ...

- Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Motivering - Overname van de redenen van de vordering van het openbaar ministerie - Recht op een eerlijk proces

Noch een miskennis van het recht op een eerlijk proces noch een schending van een verdragsbepaling of van een wettelijke bepaling kan worden afgeleid uit de loutere omstandigheid dat het onderzoeksgerecht, bij het motiveren van zijn beslissing die het hoger beroep gegrond verklaart dat de Belgische Staat heeft ingesteld tegen een beschikking die het verzoek van de vreemdeling tot invrijheidstelling heeft toegewezen, de redenen van het advies van het openbaar ministerie verklaart over te nemen (1). (1) Cass. 3 juli 2019, AR P.19.0645.F, onuitgegeven; Cass. 23 oktober 2013, AR P.13.1601.F, AC 2013, nr. 544.

- Artt. 71 en 72 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

8 januari 2020

P.2019.1302.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.8](#)

AC nr. ...

- Maatregel tot verwijdering van het grondgebied - Maatregel van vrijheidsberoving - Beroep bij de rechterlijke macht - Kamer van inbeschuldigingstelling - Wettigheidstoezicht op de titel van administratieve hechtenis - Verweermiddel dat de gezondheidstoestand van de vreemdeling aanvoert - Gezondheidstoestand niet verenigbaar met enige maatregel tot uitzetting of vasthouding - Verplichting om op dat verweermiddel te antwoorden

Wanneer de vreemdeling, in zijn ter rechtszitting neergelegde conclusie, uit een door hem neergelegd medisch attest de miskenning afleidt van artikel 74/13 Vreemdelingenwet, een bepaling volgens welke de minister of zijn gemachtigde, bij het nemen van een beslissing tot verwijdering van de onderdaan van een derde land, met zijn gezondheidstoestand rekening moet houden, moet de kamer van inbeschuldigingstelling op dat verweer antwoorden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 16.

- Art. 74/13 Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

8 januari 2020

P.2019.1188.F

[ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200108.2F.4](#)

AC nr. ...

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES, BESLUITEN

WETTIGHEID VAN BESLUITEN EN VERORDENINGEN

Wettigheid van besluiten en verordeningen - Gemeentelijk belastingreglement - Bekendmaking - Wettelijk bewijs - Register - Aantekening - Gebrek aan handtekening van de gemeentesecretaris - Tegenstelbaarheid van het belastingreglement

Uit de artikelen 186 en 187 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden volgt dat het enige toelaatbare bewijs van de bekendmaking van een gemeenteverordening of -reglement bestaat uit de aantekening ervan in het register dat de gemeentesecretaris speciaal daartoe in de wettelijk voorgeschreven vormen houdt; de handtekening van de gemeentesecretaris op de aantekening van de bekendmaking is eveneens vereist opdat de bekendmaking regelmatig zou zijn en het belastingreglement tegenstelbaar (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1 en 3 KB 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden

- Artt. 186 en 187 Gemeentedecreet 15 juli 2005

10 oktober 2019

C.2018.0384.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191010.9](#)

AC nr. ...

Wettigheid van besluiten en verordeningen - Gemeentelijk belastingreglement - Bekendmaking - Wettelijk bewijs - Register - Aantekening - Gebrek aan handtekening van de gemeentesecretaris - Tegenstelbaarheid van het belastingreglement

Uit de artikelen 186 en 187 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden volgt dat het enige toelaatbare bewijs van de bekendmaking van een gemeenteverordening of -reglement bestaat uit de aantekening ervan in het register dat de gemeentesecretaris speciaal daartoe in de wettelijk voorgeschreven vormen houdt; de handtekening van de gemeentesecretaris op de aantekening van de bekendmaking is eveneens vereist opdat de bekendmaking regelmatig zou zijn en het belastingreglement tegenstelbaar (1). (1) Zie concl. OM.

- Artt. 1 en 3 KB 14 oktober 1991 betreffende de aantekeningen in het register voor de bekendmaking van de reglementen en verordeningen van de gemeenteoverheden

- Artt. 186 en 187 Gemeentedecreet 15 juli 2005

10 oktober 2019

C.2018.0384.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191010.9](#)

AC nr. ...

Wettigheid van besluiten en verordeningen - Het buiten toepassing verklaren van een vergunning wegens onwettigheid

Het wegens onwettigheid buiten toepassing verklaren van een vergunning in een geding brengt met zich mee dat deze vergunning tussen de partijen in die zaak buiten beschouwing wordt gelaten, waardoor deze geen gevolgen meer sorteert en de rechter er in rechte noch in feite rekening mee mag houden (1). (1) Zie concl. OM.

- Art. 159 De gecoördineerde Grondwet 1994

21 november 2019

C.2018.0613.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191121.1N.8](#)

AC nr. ...

ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

ALGEMEEN

Algemeen - ZIV-wet 1963 - Beperkte kamer - Verbod tot tegemoetkoming - Beslissing - Aard

Uit het geheel van de hier nog toepasselijke artikelen 77, 78 en 79 ZIV-wet 1963, volgt dat wanneer door de Beperkte kamer een verbod tot tegemoetkomen in de kosten van de geneeskundige verstrekkingen wordt uitgesproken in toepassing van het hier nog toepasselijke artikel 90 ZIV-wet 1963, zij optreedt als bestuursorgaan van de Dienst voor geneeskundige controle en niet als administratief rechtscollege; aan een beslissing van de Beperkte kamer is bijgevolg geen gezag van gewijsde verbonden.

7 oktober 2019

S.2013.0107.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.3](#)

AC nr. ...

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING

Ziektelastenverzekering - Bijzonder Solidariteitsfonds - Kosten - Tussenkost verstrekking - Geneesmiddel - Voorwaarden - Vergunning - Afwijking

De artikelen 25 tot 25decies ZIV-wet, zoals hier toepasselijk, die de bepalingen betreffende het Bijzonder Solidariteitsfonds bevatten, voorzien niet in een afwijking van de bepalingen van de Geneesmiddelenwet; hieruit volgt dat het Bijzonder Solidariteitsfonds slechts tussenkost kan verlenen voor het verstrekken van een geneesmiddel waarvoor geen vergunning om in de handel te worden gebracht of registratie is verleend, voor zover dit geneesmiddel in toepassing van artikel 6quater, § 1, Geneesmiddelenwet ter beschikking van de patiënt mag worden gesteld (1) (2). (1) Zie concl. OM. (2) De artikelen 25 tot 25decies ZIV-wet voor de wijziging door de wet van 7 februari 2014 houdende diverse bepalingen inzake de toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

7 oktober 2019

S.2018.0092.N

[ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20191007.5](#)

AC nr. ...